INTERPELLATION
2017-12-05

miljöpartiet de gröna

Interpellation av Malin Fijen Pacsay (MP) om jämställdhetskonsekvensbedömningar av landstingets transportplanering

Jämställdhetskonsevensbedömingar (JKB) är sällsynta rapporter inom SLL. Hittills har det gjorts som del av en social konsekvensbeskrivning för Spårväg syd. I det nya trafikförsörjningsprogrammet har det trots dess omfattning och påverkan inte gjorts annat än på en mycket övergripande nivå i bedömningen av hur programmet relaterar till FNs globala mål för hållbar utveckling.

Även om kompetensen finns på trafikförvaltningen inom avdelningen för hållbar utveckling så bedriver de en verksamhet i skymundan. Landstinget behöver arbeta med en jämställdhetsintegrerad strategi för att uppnå jämställdhetsmål även av transportinvesteringar och jämställdhetskonsekvensbedömningar bör som regel ingå i beslutsunderlag.

Jämställdhetskonsekvensbedömningarna är ett stöd för att analysera konsekvenserna på jämställdhet av planeringen och genomförandet av transportinfrastruktur på ett strukturerat sätt. Jämställdhetsfrågor behöver ingå i planeringen och besluten eftersom transportsystemet är en grundläggande del av vår samhällsstruktur. Beslutsfattare behöver ha insyn och målmedvetenhet i frågan. Genom att stärka jämställdhetsperspektivet kan landstinget i kollektivtrafikplaneringen skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt och möjligheter att påverka sin livssituation.

Länge har det saknats verktyg för att arbeta systematiskt med bedömningarna men sedan förra året finns tex en handbok om jämställdhetskonsekvensbedömning i transportplaneringen som ger konkreta råd för arbetet. Vi behöver därmed inte uppfinna några hjul. Däremot behöver vi resurser för att på förvaltningen arbeta mer med detta och ge detta systematiska arbete en höjd status.

Numera finns det alltså verktyg för jämställdhetskonsekvensbedöming på samma sätt som miljökonsekvensbedömning och social konsekvensbedömning. JKB kan stå för sig själv eller ingå som en del av

miljökonsekvensbeskrivning eller social konsekvensbeskrivning eftersom den har koppling till dessa andra verktyg.

Jämställdhetskonsekvensbeskrivningar kan ha fyra funktioner om de genomförs komplett.

- JKB bör ha en **integrerande** roll i planeringsprocesser och jämställdhetskompetens ska vara en integrerad del i organisationen.
- JKB:n ska **beskriva och bedöma** konsekvenserna av planens eller projektets innehåll och åtgärder.
- JKB bör föreslå **åtgärder** och hantera konsekvenser med planerna eller projektet.
- JKB ska vara **rådgivande** och bidrar till att utforma en strategi för den fortsatta hanteringen av konsekvenserna.

Jämställdhet ingår i de nationella transportpolitiska målen och i RUFS 2050 övergripande mål och det borde mer generellt finnas med som underlag för politiska beslut på kollektivtrafiksidan. Dessutom bör jämställdhetsaspekter utgöra en del av planeringsförutsättningarna på samma sätt som tex miljö och ekonomi.

Bedömningarna ska inte bara utgå från den efterfrågan på resor som finns idag eftersom de skulle kunna konservera skillnader snarare än upphäva dem. Landstinget kan genom sin planering motverka och förändra system som konserverar fördelning av makt och resurser mellan könen.

Jämställda transporter, i vårt fall främst kollektivtrafiken, kan även bidra till regionens ekonomiska utveckling genom att kvinnor och män får goda möjligheter att ta sig till där arbetsplatserna finns. Kollektivtrafiken bidrar till en regionförstoring och tillgänglighet som gynnar våra invånare och det ska det göra på lika villkor för män och kvinnor.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till ansvarigt landstingsråd:

1. På vilket sätt arbetar landstinget för att bidra till ett jämställt transportsystem?

2. Håller du med om att det skulle förbättra styrning mot att uppnå jämställdhetsmål om vi hade underlag med jämställdhetskonsekvensbedömingar av fler transportinvesteringar?

3. Vill du stärka jämställdhetsintegreringen genom att utveckla landstingets underlag för politiska beslut?

4. Hur viktiga tycker du jämställdhetsbedömningar är i relation till andra beslutsunderlag?

Malin Fijen Pacsay (MP)